

Teĵe

BH MAGAZIN | DECEMBAR / PROSINAC 2014. | BESPLATNO

**OPROŠTAJNO OBRAĆANJE
GENERALMAJORA DITERA HAJDEKERA**

HISTORIJAT OPERACIJE "ALTEA"

U ovom izdanju:

- 03 **Uvodnik**
- 04 **Događaji u EUFOR-u**
- 06 **Oproštajno obraćanje generalmajora Ditera Hajdekera**
- 07 **Novi komandant misije EUFOR-a Altea**
- 08 **Daytonski mirovni sporazum**
- 09 **Od 1995. do 2014.godine**
- 10 **Historijat operacije "Altea"**
- 13-31 **2004. -2014.**

Strana 06

Strana 08

Strana 15

Strana 20

Strana 25

IMPRESSUM

**Glavna komanda EUFOR-a
Ured za odnose sa javnošću**
Kamp Butmir, Sarajevo,
71000 Bosna i Hercegovina
E-mail: teme@eufor.europa.eu
Web: www.euforbih.org

ISBN 978-92-824-2740-8
doi 10.2860/22325

Posjetite nas na:

Uredništvo: Almina Bašić

Ured za odnose sa javnošću:

potpukovnik Alexander Pehr
major Pippa Routledge
kapetan Nicolai Tschol

Layout & design: Hadžović Dženan

Fotografije: Herbert Pendl, DIRSO Historijski arhiv

Štampa: AMOS GRAF d.o.o., Sarajevo

Ove se novine ne prodaju, ne podliježu porezu prema statutu o oružanim snagama, potpisanom u Wright Pattersonu - Zračna baza Dayton, Ohio, SAD - 21. novembra 1995. godine.

ISBN 978-92-824-2740-8

9 789282 427408

OC-80-10-322-ENC

Poštovani čitatelji

Nakon dvije godine obnašanja funkcije zapovjednika EUFOR-a, 17. prosinca ove godine ja ću predati tu dužnost. Kada se osvrnem na vrijeme koje sam proveo na funkciji zapovjednika EUFOR-a, osjećam se ponosnim. Na strani 6 ovog časopisa je sažetak aktivnosti EUFOR-a i napretka koji je ostvaren tijekom protekle dvije godine i ja sam veoma zadovoljan kada se osvrnem na ono što smo zajedno postigli.

U prosincu 2014. je deseti rođendan EUFOR-a. Naša misija počela je 2. prosinca 2004. g., kada je EUFOR, misija pod vodstvom EU, zamijenila SFOR, misiju pod vodstvom NATO-a. Od tada se promijenilo i težište naših napora, a najvažnija promjena desila se 2012. godine, kada smo počeli implementirati program za osposobljavanje i obuku za Oružane snage BiH. Više o povijesti i razvoju naše misije možete pročitati u drugim člancima u časopisu.

generalbojnik Dieter Heidecker

Imao sam puno sreće što sam kao zapovjednik bio u mogućnosti putovati diljem ove prelijepe zemlje i upoznati mnogo njenih stanovnika. Toplota, prijateljstvo i velikodušnost svih ljudi koje sam ovdje upoznao ostavili su trajan dojam na mene. Sarajevo je tijekom dvije godine bilo moj dom i bit će mi žao oprostiti se od njega.

Nastavit ću pratiti dešavanja u Bosni i Hercegovini sa velikim interesom. Meni je jasno da budući napredak BiH leži u okviru Europske unije i nadam se da će nakon formiranja novih vlasti biti obnovljeni naporu na ubrzavanju napretka ove zemlje ka tome cilju.

*Generalbojnik
Dieter Heidecker
Zapovjednik EUFOR-a*

Posjeta Političkog i sigurnosnog odbora i operativnog komandanta EUFOR-a lokaciji za skladištenje municije "Krupa" i Glavnom štabu EUFOR-a

Operativni komandant EUFOR-a general sir Adrian Bradšo (Adrian Bradshaw) i ambasadori-članovi Političkog i sigurnosnog odbora Evropske unije posjetili su lokaciju za skladištenje municije „Krupa“ Hadžići 21. novembra 2014. godine. Sa delegacijom Političkog i sigurnosnog odbora i generalom Bradšoom bio je i komandant EUFOR-a generalmajor Diter Hajdeker (Dieter Heidecker). Pripadnik Operativne grupe Oružanih snaga BiH je u svom izlaganju objasnio uloge i odgovornosti koje ova Operativna grupa ima u održavanju sigurnosti i stabilnosti na lokaciji.

Politički i sigurnosni odbor se sastaje na ambadorskom nivou kao pripremno tijelo Vijeća EU. Njegove glavne funkcije su praćenje situacije na međunarodnom nivou i pomoć pri definiranju politika Zajedničke vanjske i sigurnosne politike. Ovaj odbor priprema koherentan odgovor EU na krizne situacije, vrši političku kontrolu i daje strateške smjernice.

Vježba obuke EUFOR-a sa OS BiH u Dubravama

Pripadnici britanske jedinice EUFOR-a nedavno su održali obuku u izviđanju sa Oružanim snagama BiH u kasarni Dubrave u Tuzli. I vojnici OS BiH i vojnici EUFOR-a uživali su u ovoj prilici da zajedno rade i razmijene svoja iskustva.

U Glavnoj komandi EUFOR-a, ambasadore-članove Političkog i sigurnosnog odbora i generala Bradšoa dočekao je generalmajor Diter Hajdeker, komandant EUFOR-a. Gosti su upoznati sa ulogom EUFOR-a u BiH, uključujući i pojediniosti vezane za pomoć koja se pruža lokalnim vlastima u cilju održavanja sigurnog i stabilnog okruženja i aktivnosti obuke za Oružane snage BiH.

Ambasadori-članovi Političkog i sigurnosnog odbora i general Bradšo su također imali priliku vidjeti taktičko-tehnički zbor pripadnika Multinacionalnog bataljona EUFOR-a i britanske jedinice EUFOR-a, koja je došla u julu ove godine kako bi povećala postojeće kapacitete EUFOR-a.

Predavanje komandanta EUFOR-a na Univerzitetu u Sarajevu

Komandant EUFOR-a održao je predavanje na temu "Zajednička sigurnosna i odbrambena politika Evropske unije i uloga EUFOR-a u Bosni i Hercegovini" 17. novembra 2014. godine.

Na početku predavanja, komandant se zahvalio rektoru Univerziteta u Sarajevu profesoru Muharemu Avdispahiću i akademskom Senatu što su mu omogućili ovu priliku da razgovara sa studentima ovog univerziteta.

Komandant je objasnio značaj uloge EUFOR-a u Bosni i Hercegovini sljedećim riječima:

"EUFOR još uvijek ima izvršnu vojnu ulogu, a to je pružanje podrške vlastima Bosne i Hercegovine na održavanju sigurnog i stabilnog okruženja.

Težište operacije EUFOR-a "Altea" se od 2012. godine prebacuje na neizršnu ulogu. U skladu sa mandatom Vijeća sigurnosti UN i Zaključcima Vijeća za vanjske poslove EU, EUFOR pomaže OS BiH pri osposobljavanju i obuci, s ciljem poboljšanja njihovog profesionalizma, samoodrživosti i interoperabilnosti na međunarodnom nivou. Učešće OS BiH u međunarodnim mirovnim misijama je pokazatelj uspjeha: BiH je na putu da od zemlje koja prima sigurnosnu pomoć postane zemlja koja pruža sigurnosnu pomoć.

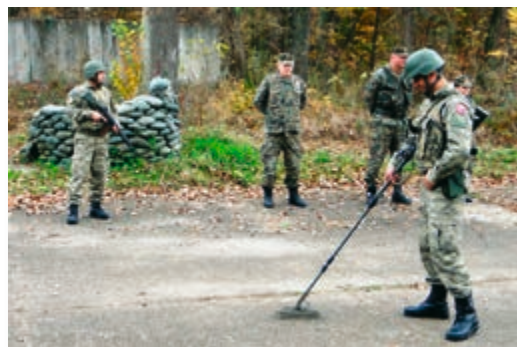
Generalmajor Diter Hajdeker komanduje Snagama EU u Bosni i Hercegovini, u Operaciji "Altea", od 3. decembra 2012. godine. Mjesec dana prije završetka svog mandata, on je sa studentima i profesorima Univerziteta u Sarajevu podijelio svoje iskustvo i znanje o gorepomenutim temama, uključujući i diplomatske uloge organizacija u BiH.

Kombinirana obuka OS BiH i Multinacionalnog bataljona

Turska četa iz sastava Multinacionalnog bataljona je od 10. do 14. novembra 2014. godine održala obuku za mirovne misije zajedno sa Oružanim snagama BiH. Ova jednosedmična obuka, održana u Tuzlanskom kantonu, imala je za cilj da se bosanski vojnici obučavaju za izvršavanje zadataka u mirovnim misijama u skladu sa međunarodnim standardima.

Noćne akcije

Tokom noći trećega dana obuke, vojnici su primijenili svoje vještine u noćnoj akciji. "S obzirom da profesija vojnika podrazumijeva da apsolutno svako mora biti sposoban djelovati u teškim vremenskim uslovima i u

bilo koje vrijeme, noćna obuka je od presudne važnosti. U skladu sa našim motom "naoružavamo znanjem", naša je obaveza da bh. vojnicima pružimo najbolju moguću obuku", izjavio je nadležni oficir za obuku, poručnik 1. klase Tok iz Turskih kopnenih snaga.

Dana 17. decembra 2014. godine, generalmajor Diter Hajdeker (Dieter Heidecker) završava svoje dvogodišnje službovanje u Bosni i Hercegovini. U naprijednavedenoj izjavi on ističe napredak postignut u pružanju podrške bh. vlastima pri održavanju sigurnog i stabilnog okruženja u BiH, kao i podršku Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (OS BiH) pri osposobljavanju i obuci. Komandant Hajdeker je za časopis "Teme" iznio svoje mišljenje o budućnosti Bosne i Hercegovine, a osvrnuo se i na vrijeme koje je proveo vršeći funkciju komandanta EUFOR-a.

Generalmajor Diter Hajdeker, komandant EUFOR-a od 2012. do 2014. g.

Kada se osvrnem na dvije prethodne godine tokom kojih sam vršio funkciju komandanta EUFOR-a, želio bih istaći najvažnija dostignuća ostvarena u tom periodu, a koja se odnose na oba aspekta mandata EUFOR-a, tj. izvršni mandat pružanja podrške vlastima BiH pri održavanju sigurnog i stabilnog okruženja i neizvršni mandat pružanja podrške Oružanim snagama BiH (OS BiH) pri osposobljavanju i obuci.

Što se tiče prvog aspekta, EUFOR je, kroz zajedničke vježbe obuke četa Rezervnih snaga EUFOR-a i OS BiH, dodatno razradio koncept rezervnih snaga, takozvanih "snaga iza horizonta", poboljšao pregled situacije i unaprijedio svoje kapacitete za održavanje veze sa lokalnim vlastima i obradu informacija.

U oblasti osposobljavanja i obuke, EUFOR je pokrenuo inicijative za podršku OS BiH za poboljšanje sigurnosti na lokacijama za skladištenje oružja i municije i rješavanje pitanja viškova municije i minsko-eksplozivnih sredstava, pružajući stručnu pomoć i obuku za oficire i podoficire.

Tokom nekoliko proteklih mjeseci, EUFOR je organizirao više konferencija na temu obuke kako bi se za sljedeću godinu izradio program za osposobljavanje i obuku i raspored aktivnosti koji će osigurati da se zadovolje potrebe OS BiH za poboljšanjem obukom iz vojnih vještina. EUFOR će nastaviti naoružavati OS BiH znanjem kako bi bile sposobne za raspoređivanje i pozitivan doprinos međunarodnim misijama u inostranstvu. Kad god

su to prilike dozvoljavale, EUFOR je maksimalno izvodio aktivnosti iz oblasti civilno-vojne saradnje, pružajući pomoć pri obuci lokalnih organizacija, kao što su timovi gorskih službi spašavanja iz Mostara i Zenice. Razmjena informacija i iskustava koje takve aktivnosti obuke omogućavaju korisna je za sve učesnike.

Uspješna transformacija "Operativne vježbe 2014" u akciju pružanja pomoći ugroženima u katastrofalnim poplavama u maju i junu ove godine, u kojoj su učestvovala tri čete Rezervnih snaga EUFOR-a i OS BiH, jasno je pokazala spremnost EUFOR-a da pomogne stanovništvu BiH. Također je pokazala napredak koji su ostvarile OS BiH po pitanju vojne interoperabilnosti i kapaciteta za pružanje pomoći pri prirodnim nesrećama i katastrofama u službi građana BiH. Njihov odličan rad, u periodu kada je to zaista bilo potrebno, pokazao je da su OS BiH mnogo više od vojske i da one u veoma teškim situacijama pružaju humanitarnu pomoć u zemlji i pomažu lokalnim vlastima kada se to od njih traži.

Sve ovo je ostvareno uz pomoć i u koordinaciji sa partnerima EUFOR-a u domaćim institucijama i međunarodnoj zajednici. Od posebnog je značaja jačanje sveobuhvatnog pristupa EU putem tijesne saradnje između EUFOR-a i specijalnog predstavnika Evropske unije, koja pokazuje jedinstvo politika na kojima počiva vojno i civilno prisustvo EU u BiH.

Kada sam u decembru 2012. godine preuzeo ovu komandu, imao sam čvrstu namjeru da se u potpunosti posvetim ovoj misiji koju predvodi EU, ženama i muškarcima pod mojom komandom i ljudima BiH. Sada je došlo vrijeme da se oprostim i izrazim svoju istinsku zahvalnost svim institucijama i ljudima koji su mi pomogli da ostvarim ove ciljeve.

Hvala vam!

Novi komandant misije EUFOR-a "Altea"

Generalmajor Johan Luif iz Kopnene vojske Austrije preuzet će komandovanje nad Snagama Evropske unije u Bosni i Hercegovini 17. decembra 2014. On je diplomirao na Vojnoj akademiji i završio Generalštabnu školu pri austrijskoj Akademiji nacionalne odbrane, a nakon toga je obavljao je niz različitih dužnosti u vojnoj službi. Između ostalog, bio je šef Pododsjsjeka za naoružanje u Odjelu za planiranje naoružanja i zamjenik načelnika Odjela za odbrambeno planiranje Ministarstva odbrane Austrije i komandant Vojne oblasti Burgenland. Generalmajor Luif je 2000. godine služio kao komandant Austrijskog kontingenta na Kosovu, da bi desetak godina nakon toga, 2011. i 2012. g, služio na mjestu zamjenika komandanta KFOR-a. Generalmajor Luif preuzet će dužnost komandanta EUFOR-a od generalmajora Ditera Hajdekera, koji je obavlja od decembra 2012. godine.

Daytonski mirovni sporazum

Postoji nekolicina razloga koji su doprinijeli završetku rata u Bosni i Hercegovini, a glavni su vojna situacija 1995. godine i odlučniji utjecaj NATO-a i njegovih međunarodnih partnera, osobito SAD. Rezultat svega toga bio je Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini, poznat i kao Daytonski mirovni sporazum.

Pregovori o ovome sporazumu vođeni su u zrakoplovnoj bazi Wright-Patterson u blizini grada Dayton, u američkoj saveznoj državi Ohio, a zvanično su ga potpisali predsjednici Savezne Republike Jugoslavije, Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine u Parisu, 14. prosinca 1995. godine. Time je okončan troipogodišnji rat u BiH.

Sporazum je ovlastio veliki broj međunarodnih organizacija da prate, nadgledaju i provode njegove dijelove. Snage za implementaciju (IFOR) pod vodstvom NATO-a raspoređene su u BiH 20. prosinca 1995. godine, sa zadaćom provedbe vojnih aspekata Općeg okvirnog sporazuma za mir.

Ured Visokoga predstavnika uspostavljen je kao međunarodno tijelo odgovorno za provedbu civilnih aspekata Daytonskog mirovnog sporazuma.

Od 1995. do 2014. godine

U prosincu 1995. g., Vijeće sigurnosti UN odobrilo je osnutak IFOR-a, višenacionalnih "Provedbenih snaga" pod zapovijedanjem NATO-a, koje su brojale 60.000 pripadnika sa mandatom od godinu dana. Specifična uloga IFOR-a bila je da provede vojne anekse Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, ili Daytonskog sporazuma. Kada su 21. prosinca 1996. godine IFOR naslijedile Stabilizacijske snage NATO-a (SFOR), broj pripadnika snaga smanjen je na oko 30.000.

Temeljem odluke Vijeća Europske unije donesene 2. prosinca 2004.godine, SFOR, misiju pod vodstvom NATO-a, zamijenile su Snage Europske unije (EUFOR). U početku je u Operaciji "Althea" učestvovalo 7.000 vojnika. Deset godina kasnije i nakon kontinuiranog restrukturiranja, taj broj se sveo na 600 vojnika. No ovo brojno je stanje fleksibilno i može se prilagoditi kad god to situacija bude zahtijevala. Odluku o tome da li je međunarodna vojna nazočnost u BiH još uvijek potrebna donosi Vijeće sigurnosti UN, tako što svake godine obnavlja mandat međunarodnih snaga, a posljednji put je to bilo 11. studenoga 2014.

Važna značajka misije EUFOR-a "Althea" je da ona djeluje u okviru aranžmana "Berlin Plus". Sukladno ovome aranžmanu, EUFOR može koristiti sredstva NATO-a i računati na pričuvne snage NATO-a. Trenutačno je to jedina vojna misija EU koja djeluje u okviru aranžmana "Berlin Plus".

Smanjivanje broja vojnika – od IFOR-a do EUFOR-a

“Altea” – do sada najveća vojna operacija EU

EUFOR je 2. decembra 2014. godine proslavio svoj deseti rođendan. Odluka Evropske unije da pokrene Operaciju “Altea” donesena je nakon odluke NATO-a da zaključi uspješnu operaciju SFOR-a, tako da je 2. decembra 2004. godine EUFOR zamijenio SFOR u BiH.

Na putu ka Evropskim integracijama

Prije deset godina Evropska unija rasporedila je u Operaciju EUFOR-a "Altea" u Bosni i Hercegovini 7.000 vojnika, kako bi osigurali kontinuirano poštivanje Dejtonskog mirovnog sporazuma i doprinijeli sigurnom i stabilnom okruženju u BiH. To je do sada najveća vojna operacija koju je EU ikada pokrenula. Danas se ove multinacionalne snage EU sastoje od vojnika iz 22 zemlje učesnice u misiji. Njih 17 su zemlje članice EU, a uz njih svoje trupe u misiju šalju i Albanija, Čile, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Švajcarska i Turska.

Evropske vojne snage su izraz Zajedničke sigurnosne i odbrambene politike EU (CSDP). Njena namjena je da služi široj svrsi Zajedničke vanjske sigurnosne politike EU (CFSP). Osim jačanja sigurnosti unije na svaki mogući način, primarni cilj Zajedničke vanjske sigurnosne politike EU je i očuvanje mira i jačanje

međunarodne sigurnosti u skladu sa principima sadržanim u Povelji UN. Glavni prioritet EUFOR-a na početku je bio da izvrši neosjetnu tranziciju, a naročito da razuvjeri one koji su strahovali da bi odlazak misije za očuvanje mira sa mandatom UN-a i pod vodstvom NATO-a mogao voditi ka pogoršanju sigurnosne situacije i slabljenju faktora za odvratanje od povratka nasilju. Oba ova cilja su u cjelosti ispunjena, velikim dijelom zbog toga što su i EU i NATO primopredaju isplanirali vrlo detaljno. Nakon toga je EUFOR nastavio nadograđivati ove početne uspjehe, što je u medijima i javnosti uglavnom nailazilo na pozitivan odjek, a uspostavljeni su i bliski radni odnosi sa drugim organizacijama iz porodice organizacija EU, međunarodne zajednice, kao i sa lokalnim vlastima.

U početku su vidljivost, vjerodostojnost i robusnost EUFOR-a, a samim tim i njegov doprinos odvratanju od povratka nasilju i pružanje osjećaja sigurnosti, osigurani kroz operacije i aktivnosti Operativnih grupa, Integrirane policijske jedinice i LOT timova. Čitav niz operacija koje su provedene, uključujući operacije pod nazivom "Harvest", "Spring Clean", "Sunburn" ili "Stable Door", bile su zamišljene tako da ostvare ne samo glavni cilj operacije, nego i posluže široj svrsi. One su također poslužile da se podrže i ohrabre lokalne agencije za provođenje zakona, izvrši pritisak na kriminalne grupe i pomogne mijenjanje stavova prema kriminalu i lošem upravljanju u vlasti. EUFOR je učestvovao u ovim pozitivnim promjenama, postepeno tokom godina prenoseći odgovornost za ove aktivnosti na lokalne vlasti.

Mnogi Alteu smatraju grčkom boginjom iscjeljenja, a Operacija "Altea" će sada pomoći iscjeljenje ove zemlje i svih njenih naroda.

Dati priliku miru

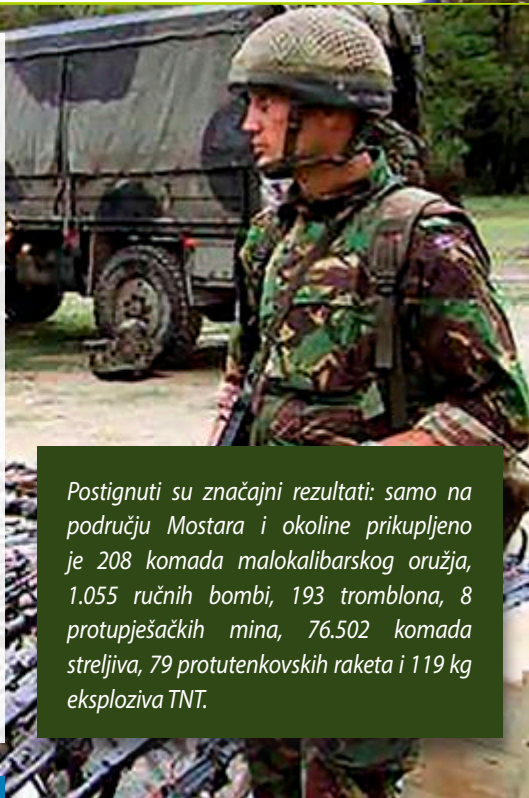
Osnivanje Misije EUFOR-a "Althea"

- Novo brojno stanje 7.000

Operacija "Free Entrance"

- Operacija "Harvest"

Uspostaviti sigurno i stabilno ozračje održivoga mira i sprečavanje ponovnog izbijanja nasilja bila je jedna od ključnih zadaća EUFOR-a, koju su provodile višenacionalne operativne skupine u cijeloj BiH. Operativne skupine prikupile su impresivnu količina streljiva i oružja, pružajući potporu civilnim vlastima koje su osmislile i organizirale ovu operaciju kako bi se kod ljudi podigla svijest o potrebi da predaju svoje oružje i kako bi se naglasilo da svi moraju raditi zajedno da bi se "dala prilika miru".

Postignuti su značajni rezultati: samo na području Mostara i okoline prikupljeno je 208 komada malokalibarskog oružja, 1.055 ručnih bombi, 193 tromblona, 8 protupješačkih mina, 76.502 komada streljiva, 79 protutenkovskih raketa i 119 kg eksploziva TNT.

LOT timovi- priča o uspjehu

Od samoga početka 2004. godine, timovi za vezu i osmatranje (LOT timovi) su jedna od karakterističnih značajki EUFOR-a. LOT timovi žive sa lokalnim stanovništvom, održavaju kontakte sa bh. vlastima i građanima i osiguravaju pregled situacije Glavnome zapovjedništvu EUFOR-a. Tijekom godina broj LOT timova se mijenjao od 46, koliko ih je najviše bilo, do 17 koliko ih ima danas, no oni još uvijek "opipavaju puls" dešavanja na terenu i pomažu pri održavanju mirnog i sigurnog ozračja.

General-bojnik David Leakey

Prva operativna vježba

Brzo pojačanje pomoću snaga "iza horizonta"

Trupe EUFOR-a i NATO-a demonstrirale su visoku razinu integracije i suradnje između ove dvije organizacije, pokazavši da su njihove snage osposobljene za raspoređivanje uz relativno kratku najavu kako bi pojačale snage EUFOR-a u području operacija.

protiv organiziranog kriminala leži na agencijama za provedbu zakona BiH, uključujući lokalne policijske snage, Državnu graničnu službu i Upravu za indirektno oporezivanje, EUFOR je ipak pomogao da se uspostave uvjeti potrebni za uspješan rad ovih agencija.

Operacija "Spring Clean" – Doprinos EUFOR-a borbi protiv organiziranog kriminala u BiH

Cilj Operacije "Spring Clean" bilo je da se otkriju i ometu ilegalne aktivnosti osoba umiješanih u organizirani kriminal i korupciju. Iako EUFOR nije raspoređen u BiH da bi djelovao kao policijska organizacija, a primarna odgovornost za borbu

Od lipnja 2005. godine timovi EUFOR-a i OS BiH zajedno vrše inspekcije vojnih lokacija

NATO i EUFOR počeli su davati instrukcije o razminiranju, kontroli kretanja oružja, municije i vojne opreme i upravljanju vojnim lokacijama, važnim službenim lokacijama i fabrikama namjenske industrije. Ovaj proces se još uvijek odvija.

Memorandum o razumijevanju između EUFOR-a i Državnog tužiteljstva BiH o suradnji u istraživanju slučajeva ozbiljnog kršenja humanitarnog prava.

Zatvaranje baza

- Rujan Filipovići, vlasnik baze: **Njemačka**
- Listopad Doboj, vojarna "North Pole", vlasnik baze: **Poljska**

14. prosinca BiH je potpisala PFP – Partnerstvo za mir. Ovo je predstavljalo pozitivan razvoj situacije u zemlji i ostvarenje jednog od ciljeva BiH na putu ka NATO-u.

Novo brojačno stanje snaga 6.300

Europska unija je odlučila u Brüsselsu da smanji snage EUFOR-a, ali i da zadrži odgovarajuću robusnu vojnu nazočnost u okviru svog sveobuhvatnog angažmana u BiH, koja će doprinosti održavanju sigurnog i stabilnog ozračja. Sukladno tranzicijskom planu, EUFOR je zadržao oko 2.500 vojnika u BiH, koji su sposobni da u slučaju potrebe odgovore na bilo kakav sigurnosni problem. Sa Višenacionalnom manevarskom bojnom i Integriranom policijskom postrojbom, timovima za vezu i promatranje (LOT timovi), kao i rezervnim snagama iza horizonta, EUFOR je još uvijek u stanju da djeluje u cijeloj zemlji i pruži osjećaj sigurnosti.

Bosna i Hercegovina kontrolira svoje nebo

BiH je od EUFOR-a preuzela odgovornost za svoj zračni prostor na visini od 3.000 metara i iznad. Kako BiH nije imala potrebitu opremu, kontrolu nad zračnim prostorom od 3.000 do 8.000 metara imali su Zagreb i Beograd. EUFOR je zadržao kontrolu nižeg zračnog prostora do 3.000 metara.

Uz potporu EUFOR-a, formirane su Zajedničke oružane snage na državnoj razini. Njihovo Operativno zapovjedništvo je smješteno odmah pored EUFOR-a u bazi Butmir.

Zatvaranje baze

Lipanj talijanske trupe su napustile vojarnu "Maršal Tito". Zapovjednik EUFOR-a predao je vojarnu rektoru Univerziteta u Sarajevu.

Kontra admiral Hans-Jochen Witthauer

Prilagođena struktura snaga

Smanjenje na 2.500 vojnika

Snage EUFOR-a su uglavnom bile stacionirane u tri glavna područja BiH

Paralelno s poboljšanjem sigurnosne situacije u BiH, EUFOR-ove snage su se postepeno reorganizirale i smanjivale broj vojnika. Tri multinacionalne operativne grupe, koje su bile stacionirane u Banja Luci, Mostaru i Tuzli i predstavljale jake manevarske komponente EUFOR-a sa skoro 4.000 vojnika, počele su smanjivati broj vojnika kako bi zatvorile baze i predale ih domaćim vlastima.

Raspuštanje operativnih skupina

Višenacionalna operativna skupina (sjever) – oko 1.300 vojnika u bazi u Tuzli

Višenacionalna operativna skupina (sjeverozapad) – oko 1.000 vojnika u bazi u Banjoj Luci

Višenacionalna operativna skupina (jugoistok) – oko 1.400 vojnika u bazi u Mostaru

Zatvaranje baza 2007. godine

Novembar *Rajlovac, vlasnik baze: Njemačka*

Novembar *Baza Tuzla (primopredaja baze): Austrija*

Oktobar *Mostar/Ortiješ, vlasnik baze: Francuska*

Juli *Baza "Orao" Tuzla, vlasnik baze: Grčka*

Juni *Kasarna OSBiH u Zenici (Turski kontingent je ranije predao bazu u tvornici metalne industrije u Zenici), vlasnik baze: Turska*

Mart *Baza Doboj, vlasnik baze: Portugal*

Prikupljanje i skladištenje oružja i municije

Nakon rasformiranja multinacionalnih operativnih grupa, izvršena je primopredaja skoro svih zadataka EUFOR-ovog Odjela za zajedničke vojne poslove. OSBiH su preuzele odgovornost za inspekcije i nadzor 39 lokacija za skladištenje municije. EUFOR je zadržao pravo da zajedno s vlastima BiH vrši inspekcije i odobrava kretanje oružja i municije, dok je nadležnost za prikupljanje oružja u potpunosti prenesena na domaće vlasti.

- Nadležnost za prikupljanje oružja u potpunosti prenesena na domaće vlasti
- Nadležnost EUFOR-a u poslovima deminiranja prenesena na domaće vlasti

General-bojnik Martin Villalain

Nova era za EUFOR i OSBiH

EUFOR predao nadležnost za kontrolu vojnih kretanja

Na temelju Memoranduma o razumijevanju koji su potpisali zapovjednik EUFOR-a general-bojnik Ignacio Martin Villalain i načelnik Zajedničkog stožera OSBiH general-pukovnik Sifet Podžić, EUFOR je zvanično predao Oružanim snagama BiH nadležnost za kontrolu vojnih kretanja.

Ovaj memorandum je omogućio Oružanim snagama BiH da preuzmu izravnu kontrolu nad vojnim kretanjima svog personala, oružja i opreme. Time je potvrđeno da su OSBiH napravile značajan korak u procesu reforme obrane koji je počeo 1995. godine nakon potpisivanja Daytonskog sporazuma.

Lokacije za skladištenje streljiva

Potpisivanje ovog memoranduma o razumijevanju predstavljalo je još jedan korak naprijed i potvrdu sposobnosti Oružanih snaga BiH da se izravno uključe i preuzmu odgovornost za inspekcije i upravljanje lokacijama za skladištenje streljiva.

Nadležnost nad elektromagnetnim spektrom

Memorandumom o razumijevanju o korištenju vojnih radio-frekvencija potpisali su zamjenik načelnika Zajedničkog stožera OSBiH general-bojnik Slavko Puljić i zapovjednik EUFOR-a general-bojnik Ignacio Martín Villaláin. Potpisivanje ovog memoranduma predstavljalo je još jedan korak naprijed i potvrdu sposobnosti OSBiH da preuzmu izravnu odgovornost za još jedan važan aspekt vojnih operacija. Vojne radio-frekvencije imaju vrlo važnu ulogu u vojnim komunikacijama i navigaciji.

Siječanj

EUFOR u žalosti

Helikopter Mi17 Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije srušio se u blizini sela Blace, šest milja daleko od Skoplja na povratku iz BiH nakon završetaka misije. U udesu su poginuli svi putnici i članovi posade – ukupno 11 osoba. Svi su bili pripadnici kontingenta Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije i vraćali su se kući nakon završetka službe u misiji EUFOR-a. EUFOR je uputio sućut njihovim porodicama i prijateljima i izrazio žaljenje zbog gubitka ljudskih života.

Lipanj

Njemački i španjolski vojnici poginuli u udesu helikoptera

U tragičnom udesu EUFOR-ovog helikoptera sjeverno od Travnik poginula su dva njemačka i dva španjolska vojnika. Svi koji su dali svoje živote za mir u Bosni i Hercegovini ostat će zauvijek u našem sjećanju.

Školsko takmičenje i “EUFOR kup” – ogroman uspjeh

“EUFOR kup”, koji je organiziran zajedno sa Oružanim snagama BiH, bio je jedino nogometno natjecanje mladih na državnom nivou.

“Europska unija i Bosna i Hercegovina rastu zajedno”

Kako bi promovirao stabilno i sigurno okruženje u BiH na njenom putu ka članstvu u EU, EUFOR je organizirao školsko natjecanje i “EUFOR kup” za mlade u BiH. Ovi projekti su organizirani s ciljem stvaranja spoznaje među mladima u BiH o

prednostima napredovanja ka EU integracijama. Zahvaljujući donacijama veloposlanstava i drugih međunarodnih organizacija, djeci i studentima su dodijeljene vrijedne nagrade, uključujući i putovanja u inozemstvo, u razne europske gradove.

Više nadležnosti preneseno na domaće vlasti

Smanjenje na 2.200 vojnika

Tijekom nekoliko proteklih godina, mnoge funkcije i nadležnosti u kojima su IFOR/SFOR/EUFOR imali vodeću ulogu prenesene su na Oružane snage BiH i bosanske vlasti. Jedan od najvažnijih elemenata za sigurno i stabilno okruženje su aktivnosti u oblasti razminiranja, koje je sada u potpunosti u nadležnosti bosanskohercegovačkog Akcijskog centra za uklanjanje mina (BHMIC), institucije koja djeluje u okviru Ministarstva civilnih poslova. BHMIC koristi sustav koji se oslanja na dva stuba – komercijalne kompanije za razminiranje i kapacitete OSBiH. Od 1995. godine, OSBiH su imale vodeću ulogu u oslobađanju Bosne i Hercegovine od ove pošasti. EUFOR je pratio aktivnosti u ovoj oblasti i imao savjetodavnu ulogu, pri čemu je ostvario značajnu suradnju sa OSBiH.

Civilna kontrola kretanja oružja i vojne opreme

Predstavnici Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Ministarstva unutrašnjih poslova Federacije Bosne i Hercegovine, kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova, Policije Distrikta Brčko, Državne regulatorne agencije za radijaciju i nuklearnu sigurnost i zapovjednik EUFOR-a general-bojnik Stefano Castagnotto potpisali su Memorandum o razumijevanju koji uređuje odobrenja za uvoz, izvoz, tranzit i interne isporuke oružja, streljiva, sredstava dvojne namjene, i nuklearnog materijala za BiH, i prenosi nadležnost za ova pitanja na institucije Bosne i Hercegovine.

Ovaj događaj je uslijedio nakon usvajanja najvažnijih propisa iz ove oblasti čime su ispunjeni osnovni uvjeti za prijenos nadležnosti. Potpisivanje ovog Memoranduma o razumijevanju nesumnjivo predstavlja značajnu prekretnicu kojom se okončava petomjesečni proces primopredaje nadležnosti tokom kojeg su Ministarstvo sigurnosti BiH i odjeli zajedničkih i pravnih poslova EUFOR-a održali više od 70 internih i eksternih sastanaka kako bi napravili konačnu verziju memoranduma, revidirali Instrukcije Stranama, i izradili podzakonske akte za već usvojeni zakon kojim se uređuju ova pitanja.

Razvoj kapaciteta i procedura za kontrolu svih pitanja koja se tiču kretanja oružja i vojne opreme predstavlja korak naprijed ka samoodrživosti Bosne i Hercegovine. Ovaj proces pokazuje da je moguće ostvariti napredak onda kad politički akteri djeluju odgovorno, i ukazuje na kontinuiranu opredjeljenost i bosanskohercegovačkih vlasti i institucija i EUFOR-a da učine značajan napredak u zakonskom uređenju ove oblasti koja je u velikoj mjeri povezana sa državnom obranom, međunarodnim obvezama i sigurnošću građana.

NATO i EUFOR posvećeni partnerstvu sa OSBiH

Od samog početka vojne misije EUFOR-a u BiH, suradnja između EUFOR-a, NATO-a i OSBiH je izvrsna. NATO je uložio ogromne napore u modernizaciju Oružanih snaga BiH kako bi ih osposobio za punopravno članstvo u NATO-u, a cilj EUFOR-a je da taj proces podrži omogućavajući da se novostečeno znanje pretoči u praksu.

Men And Women
Together Win
Hearts And Minds

Nikolina Marčeta, savjetnica za rodna pitanja GK EUFOR-a

EUFOR-ova posvećenost rodnoj ravnopravnosti

Rodna ravnopravnost u operacijama podrške miru

Memorandum o razmijevanju između Razvojnog fonda Ujedinjenih naroda za žene (UNIFEM), Policijske misije Evropske unije i EUFOR-a ima za cilj jačanje međusobnog raumijevanja i saradnje između pripadnika vojske, civilne policije i građana, a posebno žena, u Bosni i Hercegovini. Povodom obilježavanja desetogodišnjice usvajanja Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda o ženama, miru i sigurnosti važno je istaći da ta rezolucija daje jedan od najvažnijih međunarodnih mandata koji omogućava puno i ravnopravno sudjelovanje žena u mirovnim i sigurnosnim inicijativama i primjenu načela rodne ravnopravnosti u kontekstu oružanog konflikta, izgradnje mira i procesu obnove.

Zatvaranje baza 2010. godine

Decembar Sarajevo, Integrirana policijska jedinica, vlasnik baze: Italija

10. godišnjica Rezolucije Vijeća sigurnosti UN o ženama, miru i sigurnosti

Osposobljavanje i obuka

U januaru 2010. godine, Vijeće za vanjske poslove EU donijelo je odluku da se kao podrška izvršnom mandatu EUFOR-u povjeri i neizvršni mandat pružanja pomoći u osposobljavanju i obuci Oružanih snaga BiH. Memorandumom o razumijevanju definirani su opći uvjeti za osposobljavanje i obuku, uključujući i aktivnosti mobilnih timova za obuku (MTT) i sudjelovanje pripadnika OSBiH u vježbama i obuci koje koordinira EUFOR.

General-vojnik Bernhard Bair

Prioritet: Monitoring i mentorstvo na lokacijama za skladištenje streljiva

Zapovjednik EUFOR-a generalvojnik Bernhard Bair zvanično je uručio Izvješće o projektu "Soteria" načelniku Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH general-pukovniku Miladinu Miložićiću u skladištu streljiva Kula u Mrkonjić Gradu. EUFOR-ov projekat "Soteria" predstavlja analizu stanja na šest perspektivnih lokacija za skladištenje streljiva u BiH koje OSBiH koriste za ovu namjenu. Procjenu stanja izvršio je tim EUFOR-a u suradnji sa OSBiH, NATO-om i OESS-om. Za uspjeh ovog projekta potrebno je da OSBiH imaju financijska sredstva dovoljna za podizanje standarda ovih objekata. Investicija ove vrste bi mogla dugoročno poboljšati opće stanje sigurnosti za građane BiH.

Zapovjednik EUFOR-a uručio dokumente o analizi stanja streljiva

EUFOR spreman pružiti potporu i pomoć kad zatreba

Helikopter sudjelovao u operaciji potrage i spašavanja u okolini Međugorja

EUFOR-ov helikopter sudjelovao je u operaciji potrage i spašavanja koja je uspješno izvedena 6. svibnja južno od Međugorja. Austrijski helikopter

Agusta Bell 212 u sastavu EUFOR-a uspio je da locira nestalu ženu u roku od 20 minuta. Ova operacija potrage i spašavanja pokazala je visok stupanj suradnje između EUFOR-a i bh. vlasti te najavila budući veći angažman lokalnih spasilačkih službi u operacijama spašavanja ljudskih života.

Osposobljavanje i obuka

Smanjenje snaga na 600 vojnika

Zajednički rad i učenje

Zadatak Odjela za osposobljavanje i obuku je da analizira, prati i pruža mentorske i savjetodavne usluge Oružanim snagama Bosne i Hercegovine kako bi one postigle robusnu i samoodrživu sposobnost potrebnu da BiH ostvari napredak ka EU integracijama. Prvi put od početka svoje misije EUFOR-ovo osoblje radi rame uz rame sa kolegama iz OSBiH u okviru njihovih struktura kako bi im zajedničkim snagama pomogli da postignu svoje ciljeve. Ovaj novi pristup pokazuje opredijeljenost EUFOR-a da nastavi pomagati BiH i njene oružane snage. Za relativno kratko vrijeme EUFOR je osmislio i proveo novi koncept obuke s naglaskom na mobilne timove za obuku i pridružene savjetodavne timove koji tijesno surađuju sa Oružanim snagama BiH. S obzirom da izvršni mandat ostaje na snazi, EUFOR se mora osloniti na robusniju rezervnu strukturu, uključujući i brzo raspoređivanje svojih rezervnih snaga u BiH u vanrednim situacijama.

U procesu restrukturiranja u 2012. godini broj pripadnika EUFOR-a je smanjen na 600. Glavne aktivnosti EUFOR-a se usmjeravaju na osposobljavanje Oružanih snaga BiH pružanjem koordinirane podrške obuci. EUFOR-ove rezervne snage iz nekoliko evropskih država su stigle u BiH kako bi izvele jednu ambicioznu vježbu kolektivne obuke sa jedinicama OSBiH. Komandiri četa iz nekoliko zemalja Evropske unije su radili i razmjenjivali iskustva sa kolegama iz OSBiH. Kako bi se nadoknadilo nedavno smanjenje pripadnika EUFOR-a i pokazala kontinuirana opredijeljenost Evropske unije za pružanje podrške BiH u održavanju sigurnog i stabilnog okruženja, određene su nove rezervne snage namijenjene za BiH.

Pomoć u vanrednim situacijama

EUFOR-ovi vojnici su često bili angažovani u pružanju pomoći u raznim operacijama potrage i spašavanja, npr. u gašenju požara, helikopterskim evakuacijama i pružanju pomoći u nezgodama i katastrofama. Jedna od tih operacija izvedena je u februaru 2012. godine kada je porodica koja je bila snijegom potpuno odsječena od svijeta uspješno spašena. Spašena porodica je sigurno prebačena u EUFOR-ovu bazu Butmir. Prije nego što ih je vozilo gradske hitne pomoći odvezlo u bolnicu, članove porodice je pregledalo medicinsko osoblje EUFOR-a.

EXERCISE

QUICK RESPONSE
15 - 28 April 2013

I pored smanjenja brojnog stanja prethodne godine, EUFOR je 2013. godine održao kapacitet za pružanje potpore miru i sigurnosti u zemlji. U tom cilju, u travnju i rujnu organizirane nove vježbe "Brzi odgovor 1 i 2" koje su pokazale EUFOR-ovu sposobnost da aktivira, brzo rasporedi i integrira svoje postrojbe unutar i izvan BiH.

Naše aktivnosti smo usmjerili i na jačanje Oružanih snaga BiH pomoću robusnog programa osposobljavanja i obuke kako bi se OSBiH razvile u suvremene snage do razine nužne za euroatlantske integracije i kako bi BiH od zemlje koja prima sigurnosnu pomoć postala zemlja koja pruža bezbjednosnu pomoć. U vježbi je sudjelovalo oko 800 vojnika.

Sporazum o razmjeni podataka između EUFOR-a i ključnih organa za provedbu zakona u BiH

U Glavnom zapovjedništvu EUFOR-a potpisan je Memorandum o razumijevanju između EUFOR-a i 17 organa za provedbu zakona u Bosni i Hercegovini (BiH). Ovim sporazumom formalizira se suradnja između EUFOR-a i svih organa za provedbu zakona u BiH. Od zatvaranja Policijske misije Europske unije 2012. godine razmjena podataka nije vršena na ranijoj razini. Stoga je bila potrebna platforma koja bi omogućila iznalaženje učinkovitog načina za razmjenu podataka sa svim organima.

Projekt "Explode"

EU, OESS, UNDP, i EUFOR zajednički su radili na stvaranju sigurnog okruženja za sve građane BiH. U partnerstvu sa Ministarstvom obrane BiH i drugim međunarodnim akterima u BiH, ovim zajedničkim programom bi se potpomoglo uništavanje dijela ogromne količine od 17 tona viška vojnog streljiva u BiH.

Šumski požari

Kao i prethodne godine, EUFOR je dao značajan doprinos u pružanju pomoći domaćim vlastima i lokalnoj zajednici u gašenju šumskih požara velikih razmjera koji su tijekom ljetnog perioda zahvatili Hercegovinu.

Potpisan Memorandum o razumijevanju između EUFOR-a i Ministarstva odbrane BiH

Ovaj Memorandum o razumijevanju je sada glavni sporazum koji osigurava okvir za saradnju između EUFOR-a i Ministarstva odbrane / Oružanih snaga BiH i koji konsolidira i pojednostavljuje devet prethodnih sporazuma između ove dvije strane. Iako su bile potrebne skoro dvije godine da bi se stiglo do ove faze, pogodnosti koje će utjecati na saradnju dvije strane trebale bi nastupiti odmah, a to se posebno odnosi na EUFOR-ov program osposobljavanja i obuke Oružanih snaga, kao i na niz zajedničkih vježbi pod nazivom "Brzi odgovor". Ova vrsta vježbi

omogućava Oružanim snagama da se angažiraju ne samo u konvencionalnim vojnim operacijama, nego i u izvršenju zadataka u zemlji, kao što su deminiranje, medicinska evakuacija, pomoć prilikom nepogoda i katastrofa, i ostalih zadataka iz oblasti civilno-vojne saradnje. Ova "dvojna upotreba snaga" je najekonomičniji način vođenja vojske i dodatno doprinosi sigurnijoj i stabilnijoj BiH, što će zauzvrat dovesti do snažnijeg privrednog rasta ove zemlje.

Spašavanje ljudskih života

Spašeno 900, a hitnu medicinsku pomoć dobilo više od 40 ljudi

EUFOR pomaže u evakuaciji stanovništva iz područja pogođenih poplavama u BiH. Povrijeđene i bolesne osobe su na vrijeme prevezene i medicinsko osoblje im je pružilo potrebnu pomoć. Tim EUFOR-a za medicinsku evakuaciju, koji se sastoji od tri ljekara i dva spasitelja, pružao je hitnu medicinsku pomoć i u helikopterima EUFOR-a koji su vršili evakuacije. Više od 40 civila, uključujući djecu i starije osobe, dobilo je hitnu medicinsku pomoć i prevezeno je do bolnice.

Vježba “Zajednički napor 14” – saniranje posljedica prirodne katastrofe

Kao odgovor na katastrofalne poplave i pojavu klizišta u maju 2014. godine, EUFOR i Oružane snage BiH su svoju vojnu vježbu “Brzi odgovor 14” preoblikovali u vježbu saniranja posljedica prirodne katastrofe pod nazivom “Zajednički napor 14”. Cilj vježbe je bio da se pruži pomoć civilima u područjima pogođenim prirodnom nepogodom širom BiH. U vježbi je učestvovalo više od 750 pripadnika OSBiH i oko 450 pripadnika EUFOR-a, sa helikopterima, kamionima, inženjerijskom opremom i drugim resursima.

Pružanje pomoći tamo gdje niko drugi ne može / Koncept dvojne upotrebe snaga

Zaštita i pružanje pomoći ugroženom stanovništvu važan su zadatak oružanih snaga koji se može izvršiti na razne načine. “Ono što Oružane snage BiH sada rade i ono što EUFOR sada radi dobar je primjer dvojne upotrebe snaga. Mi koristimo svoje vojnike, znanje i vojnu opremu kako bismo pomogli ljudima u ovoj zemlji u otklanjanju posljedica prirodne katastrofe i tako pružili pomoć društvu”, izjavio je general-major Dieter Heidecker, komandant EUFOR-a. Oružane snage imaju ljudstvo, terenske kamione i ostalu opremu neophodnu za djelovanje na teškom terenu i angažman u ovakvim situacijama. Izuzetno je važno da OS budu obučene i da održavaju svoja sredstva kako bi bile i više od vojske kada rade za dobrobit građana.

Evropski put

Od formiranja 2004. godine kada je dobio mandat od UN-a, EUFOR je učinio mnogo na postizanju osnovnog cilja da građanima BiH obezbijedi sigurno i stabilno okruženje. U međuvremenu su podrška osposobljavanju i obuci Oružanih snaga BiH postali glavni fokus operacije “Althea”. EUFOR-ova operacija “Althea”, kao vojni dio sveobuhvatnog pristupa Evropske unije u BiH, saraduje sa Uredom specijalnog predstavnika Evropske unije, koji predstavlja politički dio, i sa Delegacijom Evropske unije, koja predstavlja ekonomski dio. Postignuti stepen integracije vojnog i civilnog dijela je ono što svaki dio čini jačim i nedvojbeno pokazuje opredjeljenje Evropske unije da pomogne BiH na njenom putu ka evropskim integracijama.

**Podijelite svoje misli,
dodajte komentar,
želimo čuti
i vaš glas!**

PRATITE NAS NA:

- www.euforbih.org
- www.facebook.com/euforbih
- www.twitter.com/euforbih
- www.youtube.com/euforbih
- www.flickr.com/euforalthea

**OPERACIJA
ALTEA**

